

Všeobecne záväzné nariadenie Obce Zálesie o zeleni

Číslo: 8 /2008

Obecné zastupiteľstvo v Zálesí v zmysle čl. 68 Ústavy SR a v súlade s § 6, § 11 ods. 4 písm. g) Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vydáva toto Všeobecne záväzné nariadenie o zeleni na území obce Zálesie (ďalej iba „nariadenie“).

Oddiel 1 ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

I. ÚČEL NARIADENIA

- 1.) Účelom nariadenia je chrániť a zveľaďovať životné prostredie na území obce Zálesie, ktorého zložkou je aj zeleň, a to stanovením:
 - a) zásad a postupov pri tvorbe, udržiavaní, ochrane a obnove zelene
 - b) práv a povinností, vo veci ochrany zelene, u fyzických a právnických osôb dočasne alebo trvalo žijúcich na území obce Zálesie a tiež jej návštevníkov
- 2.) Ustanovenia tohto nariadenia sú správnym, riadiacim a organizačným nástrojom pre orgány obce, samosprávne orgány vo veci ochrany zelene na území obce Zálesie.

II. POJMY

- 1.) Zeleň obce tvoria nehnuteľnosti – pozemky a ich plošné časti (ďalej iba „plochy zelene“) porastené súvislými alebo rozptýlenými, plošnými a priestorovými útvarmi zelene. Plochy zelene na vyhradených územiach a na verejných priestranstvách územia obce Zálesie tvoria:
 - a) sadovnícky, záhradne - architektonicky alebo vegetačne upravené a udržiavané plochy s okrasnými rastlinami
 - b) plochy dočasne vyňaté zo zelene z dôvodu dočasnej zmeny spôsobu využitia týchto plôch, resp. v čase vykonávania ich obnovy
 - c) plochy potenciálne vhodné pre zakladanie plôch zelene, ale nevhodné pre poľnohospodársku výrobu a zalesňovanie
- 2.) Zeleň tvoria všetky vývinové štádiá drevín a bylín rastúcich jednotlivo alebo v skupinách nezávisle od toho kde sa nachádzajú, kto je ich vlastník, užívateľ alebo správca. Prvok zelene je strom, ker, záhon, živý plot, trávnik, skupina krov a stromov, aleja stromov pestovaných na plochách zelene alebo v prenosných nádobách a žľaboch.

- 3.) Ochrana zelene je komplexná činnosť zameraná na udržanie a zveľaďovanie estetických a ekologických funkcií zelene a tiež na predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja zelene.
- 4.) Príslušenstvo plôch zelene (stavebné prvky, technická vybavenosť, lavičky, športové a detské ihriská, prenosné nádoby a pod.) sú veci, ktoré patria vlastníkovi nehnuteľnosti a sú ním trvalo a funkčne určené na užívanie s nehnuteľnosťou.
- 5.) Správca verejnej zelene – Obec Zálesie vykonáva správu verejnej zelene ako orgán zodpovedný za ochranu zelene na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve alebo užívaní obce Zálesie.
- 6.) Správca plôch zelene je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má vo vlastníctve alebo užívaní zeleň, alebo je správou zelene poverená.
- 7.) Orgán ochrany prírody – Štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, pre účely tohto nariadenia vykonáva v prípadoch záhrad a predzáhradiek pri rodinných domoch Obec Zálesie, v ostatných prípadoch Obvodný úrad životného prostredia v Senci.
- 8.) Miestny územný systém ekologickej stability sídelného útvaru obce Zálesie (ďalej len MÚSES) je základným dokumentom na ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života a na dosiahnutie ekologickej stability na miestnej úrovni; tvorí podklad pre územný plán obce a pre projekty pozemkových úprav. MÚSES bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva obce Zálesie pod č. 49/96 zo dňa 15.8.1996
- 9.) Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev a priestorovo naň nadväzujú interakčné prvky.
- 10.) Biocentrum predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.
- 11.) Interakčný prvok je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny zmenenej alebo narušenej človekom.
- 12.) Genofondová lokalita – priestor, v ktorom sa nachádza genetický materiál so skutočnou alebo potenciálnou hodnotou.

III.

KLASIFIKÁCIA PLÔCH ZELENE

- 1.) Plochy zelene sa z hľadiska ich určenia a spôsobu využívania členia na nasledovné kategórie :
 - a) verejné plochy – užívanie ktorých nie je obmedzené časom ani druhom návštevníkov t.j. parky, uličné stromoradia, rozptýlená zeleň, zeleň medzi bytovými domami
 - b) vyhradené plochy - užívanie ktorých je obmedzené časom alebo druhom návštevníkov t.j. školské, výskumné, športové, zdravotnícke, rekreačné plochy a zariadenia, cintoríny
 - c) súkromné plochy – plochy zelene vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb t.j. okrasné a ovocné záhrady pri obytných domoch, podnikoch, pohostinských zariadeniach

Oddiel 2 SPRAVOVANIE ZELENE

IV. SPRÁVA ZELENE

Správa verejnej zelene na území obce zahŕňa:

- a) vyhodnocovanie, evidovanie a aktualizovanie súhrnných údajov o stave zelene
- b) vypracovávanie podkladov pre rozpočet obce
- c) zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie záhradných a krajinných úprav
- d) vydávanie súhlasu k výrubom drevín v súlade s platnými právnymi predpismi, k vyňatiu plôch zo zelene
- e) evidovanie pozemkov pre náhradnú výsadbu drevín
- f) účasť na územnom a stavebnom konaní; vydávanie stanovísk k územno-plánovacej, projektovej, stavebnej alebo inej činnosti a kolaudácii stavieb dotýkajúcich sa zelene
- g) kontrolovanie výkonu prác správcu zelene na plochách verejných priestranstiev vo vlastníctve a užívaní obce Zálesie
- h) vedenie správneho konania vo veci správy zelene
- i) ukládanie pokút za porušovanie ustanovení tohto nariadenia a všeobecných právnych predpisov vo veci ochrany zelene, podľa čl. XII. tohto nariadenia
- j) spravovanie finančných prostriedkov získaných pre ochranu a zveľaďovanie zelene Obce Zálesie
- k) spolupráca s orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, samosprávy, neziskovými organizáciami, správcami plôch zelene a obyvateľmi obce Zálesie
- l) aktualizovanie všeobecne záväzného nariadenia o zeleni
- m) koncipovanie a plánovanie, činností vo veciach zelene podľa ustanovení tohto nariadenia

V. SPRÁVCA PLÔCH ZELENE

1.) Správca zelene je povinný riadiť sa ustanoveniami tohto nariadenia a to najmä:

- a) na plochách zelene vykonávať odborné záhradno-technické a záhradnícke činnosti pri zakladaní, ošetrovaní, udržiavaní, pestovaní a obnove všetkých prvkov a príslušenstiev zelene
- b) udržiavať plochy zelene (najmä dosádzanie rastlín) v súlade so schváleným projektom tak, aby bol jeho ideový zámer zachovaný a dlhodobou formovaný
- c) užívať a chrániť plochy zelene, aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu a odstraňovaniu alebo k obmedzovaniu ich funkcií

d) udržiavať plochy zelene v takom stave, aby sa zabránilo poškodzovaniu, obmedzovaniu a presahovaniu zelene do susedných nehnuteľností, verejných priestranstiev a komunikácií

2.) Správcom zelene na verejných priestranstvách obce, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní Obce Zálesie je Obecný úrad Zálesie. Správca zelene na verejných priestranstvách je povinný viesť a aktualizovať vlastnú evidenciu o stave plôch zelene.

Oddiel 3 OCHRANA ZELENE

VI. ZÁKLADNÉ POVINNOSTI

1.) Každý má právo primerane užívať plochy zelene a povinnosť chrániť, predchádzať a nevykonávať zásahy a činnosti, ktorými sa obmedzujú funkcie, poškodzujú alebo odstraňujú plochy a prvky zelene na území obce.

2.) Vlastník, užívateľ a správca plôch zelene je povinný ich chrániť, racionálne využívať a vykonávať na nich pravidelnú odbornú a trvalú starostlivosť a obnovu zelene.

3.) Ten, kto svojimi zásahmi alebo činnosťou poškodí, zničí alebo naruší funkcie zelene podľa ustanovení tohto nariadenia a ostatných platných právnych predpisov v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu je povinný na vlastné náklady vrátiť plochy a prvky zelene do pôvodného stavu podľa podmienok stanovených orgánom ochrany prírody a krajiny alebo orgánom správy zelene. A ak to nie je možné, alebo tak nekoná, môžu uvedené orgány určiť spôsob a postup vykonania opatrení na náklady povinnej osoby.

4.) Plochy zelene sa nesmú vyňať, nesmú sa ich využívaním obmedziť alebo odstránením zrušiť plnenie okrasných a ekologických funkcií zelene, ak o tom nerozhodol orgán správy zelene – vydaním rozhodnutia, povolenia o vyňatí, obmedzení alebo odstránení.

5.) Plocha zelene v parkoch na území obce nesmie byť zmenšená a ani iným spôsobom ohrozená.

VII. POVINNOSTI PRI PROJEKTOVEJ, STAVEBNEJ ALEBO INEJ ČINNOSTI NA PLOCHÁCH ZELENE

1.) Projektanti, obstarávatelia (investori), stavebníci a ostatné fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce akúkoľvek činnosť, ktorou sa mení spôsob využitia plôch zelene sú povinní dbať a riadiť sa podľa ustanovení tohto nariadenia, ostatných právnych predpisov vo veci ochrany prírody a krajiny a projektu MÚSES.

2.) Každá projektová dokumentácia stavieb a vegetačných úprav (s výnimkou pozemkov prislúchajúcich k individuálnej bytovej výstavbe - rodinné domy) musí obsahovať inventarizáciu skutkového stavu zelene a projekt záhradných a krajinných úprav.

3.) Projektová dokumentácia záhradných a krajinných úprav musí rešpektovať ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí; ciest a dráh pri návrhu výsadiel zelene a realizácie príslušenstva zelene.

4.) Pri vykonávaní stavebnej, prevádzkovej alebo inej činnosti na plochách zelene a tiež na plochách majúcich spoločnú hranicu s plochami zelene alebo na plochách inak dotknutých týmito činnosťami, sú obstarávatelia (investori), stavebníci a fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce tieto činnosti povinní :

- a) predchádzať poškodeniu a ničeniu okrasných rastlín a príslušenstva na plochách zelene
- b) nevyhnutné a povolené zásahy do zelene vykonávať odbornými záhradníkymi úkonmi so súhlasom orgánu správy zelene, vlastníka alebo správcu plôch zelene
- c) po ukončení stavebnej alebo inej činnosti obnoviť poškodené alebo zničené plochy a prvky zelene a odovzdať správe verejnej zelene preberacím protokolom
- d) po odkrytí koreňovej sústavy drevín, vykonať opatrenia zamedzujúce usychaniu koreňov (ich zakrytie, zaliatie)

5.) V závažných prípadoch pri rozsiahlych projektoch, ktoré majú radikálne zmeniť ráz lokality, sa vyjadruje Obecné zastupiteľstvo Obce Zálesie.

VIII. POVINNOSTI PRI ZAKLADANÍ, ASANÁCII A STAROSTLIVOSTI O VEREJNÚ ZELEŇ

1.) Pri zakladaní plôch a prvkov zelene (zatrávňovanie, výsadby rastlín) je každý povinný dodržiavať zásady záhradno-technických a záhradníckych technológií podľa vypracovanej a schválenej projektovej dokumentácie.

2.) Pri starostlivosti o plochy a prvky zelene vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, je každý správca povinný dodržiavať časovo vymedzené odborné záhradnícke zásahy a činnosti pri udržiavaní (údržbe), ošetrovaní, asanácii (čiastočné alebo úplné odstránenie vegetácie) a obnove plôch zelene; vrátane starostlivosti o príslušenstvo plôch zelene.

3.) O asanácii (výrube) stromov alebo krovinatých porastov rozhoduje orgán ochrany prírody podľa čl. II. ods. 7. tohto nariadenia v zmysle platných právnych predpisov. Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje:

- a) na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou alebo krovitých porastov s výmerou do 10 m², s výnimkou drevín rastúcich na území s II. alebo III. stupňom ochrany, na cintorínoch alebo ako súčasť verejnej zelene
- b) pri obnove produkčných ovocných drevín, ak sa výsadba nových ovocných drevín uskutoční do šiestich mesiacov odo dňa výrubu, je výrub potrebné nahlásiť do 5 dní orgánu ochrany prírody
- c) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku, výrub je potrebné nahlásiť do 5 dní orgánu ochrany prírody,
- d) na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v súkromných záhradách alebo záhradkárskych osadách.

4.) Zakladanie, starostlivosť a obnovu zelene na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní obce, vykonáva Obec Zálesie, prípadne ňou poverená osoba.

IX. POVINNOSTI PRI UŽÍVANÍ ZELENE

1.) Každý obyvateľ alebo návštevník obce, fyzická alebo právnická osoba pôsobiaca na území obce Zálesie:

- a) má právo obvyklým spôsobom užívať plochy zelene

- b) má povinnosť na plochách zelene zachovávať čistotu a poriadok
predchádzať a obmedzovať zásahy, ktoré poškodzujú alebo ničia funkčné účinky zelene
- 2.) Vlastník (správca, nájomca, užívateľ) pozemku má povinnosť odstraňovať mechanickým a chemickým spôsobom invázne druhy rastlín (príloha č. 2 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24 /2003 Z.z.) zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia.
- 3.) Na verejných a vyhradených plochách zelene je zakázané:
- a) poškodzovať nadzemné alebo podzemné časti okrasných rastlín, vrátane ich stanovišťa, biotopu a pôdneho fondu na ktorom rastú
 - b) odcudzovať a trhať kvety, plody a iné časti rastlín, na plochách podľa čl. II. ods.1, písm. a) tohto nariadenia
 - c) umiestňovať staveniskové zariadenia, skládky stavebných hmôt, predajné stánky, informačné, reklamné a propagačné zariadenia, alebo znečisťovať plochy zelene akýmkoľvek odpadom a vykonávať všetky činnosti, ktoré obmedzujú rast a vývoj rastlín, funkciu a racionálnu starostlivosť o plochy a prvky zelene
 - d) vykonávať prevádzkovú alebo dopravnú činnosť (parkovanie, prejazdy, otáčanie vozidiel)
 - e) vypaľovať drevitý alebo bylinný porast, lístie, rastlinné zvyšky a spaľovať akýkoľvek odpad
 - f) nechať voľne sa pohybovať psov a iné zvieratá, znečisťovať výkalmi zvierat a využívať kmene stromov pri venčení psov, na plochách podľa čl. II. ods.1, písm. a) tohto nariadenia,
 - g) vodiť psov a iné zvieratá na plochy vymedzené pre aktívny a pasívny oddych, vyhradené zariadenia (školy, škôlky, jasle, zdravotnícke zariadenia a pod.) vrátane ochranného pásma 5 metrov od okraja plochy zariadenia,
 - h) ničiť doplnkové zariadenia, ktoré sú príslušenstvom plôch zelene v zmysle čl. II. ods.4 tohto nariadenia,
 - i) sánkovanie a lyžovanie na svahoch s vysadenými drevinami,
 - j) výrub stromov bez povolenia príslušného orgánu,
 - k) svojvoľne zakladať nové výsadby drevín, záhony kvetín, úžitkové záhradky alebo inak zaberáť plochy zelene na verejných priestranstvách, svojvoľne zriaďovať chodníky a spevnené plochy
 - l) upravovať existujúce dreviny rezom v čase vegetačného pokoja a cez vegetáciu, odstraňovať dreviny, vykonávať odvetvovanie korún drevín bez súhlasu obecného úradu podľa čl. II. ods. 5. tohto nariadenia
 - m) porušovať vlastnícke práva k plochám zelene, pokyny a požiadavky vo veci výkonu správy plôch zelene

X. POVINNOSTI PRI ODSTRANOVANÍ VEREJNEJ ZELENE NÁHRADNÉ OPATRENIA

- 1.) Odstraňovanie plôch a prvkov zelene sa môže vykonať iba na základe písomnej žiadosti žiadateľa a súhlasu vydaného orgánom správy zelene, orgánom ochrany prírody a krajiny a vlastníkom plochy so zeleňou:

- a) rozhodnutím alebo povolením na trvalé vyňatie plôch zo zelene, na výrub drevín; odmietené návrhom na náhradné opatrenia (aj po výraznom poškodení zelene) a to aj bez následnej obnovy plôch
-) rozhodnutím alebo povolením na dočasné vyňatie plôch zo zelene, podmienené obnovou plôch a prvkov zelene, na nevyhnutné výruby, na zásahy rezom drevín a podobne, so stanovením náhradných opatrení
- 2.) Pri trvalom vyňatí plôch zelene, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní Obce Zálesie, zostáva odstraňovaná ornica a pod ornice majetkom obce a bude odvezená do areálu správcu verejnej zelene
- 3.) Náhradné opatrenia za odstránenie plôch a prvkov zelene sú:
- a) za odstránený strom výsadba 2 ks stromov (zo spevnenej plochy do spevnenej plochy, ale vždy v rámci danej lokality, zóny pod I a územného plánu). Ak nie je možné odstránený strom nahradiť, môže byť nahradený 10 ks krov
- b) za odstránený ker výsadba 2 ks krov
- c) pri rozsiahlom odstránení krovitých porastov nad 10 m² výsadba 1 stromu, alebo 10 ks krov na 10 m²
- d) za záber každého m² plôch zelene – výsadba 2 ks krov
- e) pri rozsiahlom zábere nad 10 m² trávnatých plôch alebo krovitých porastov – výsadba 1 stromu za každých 5 m²
- 4.) Doba starostlivosti o náhradnú výsadbu je 3 roky a začína sa dňom doručenia dokladu o vykonaní náhradnej výsadby Obci Zálesie. V prípade zistenia nedostatkov (výška rastliny, obvod kmeňa, rastlinný druh, umiestnenie, atď.) na náhradnej výsadbe, sa doba starostlivosti začína až po odstránení týchto nedostatkov.
- 5.) Náhradné opatrenia sa zdvojnásobia v interakčných prvkoch, genofondových lokalitách, biocentrách a biokoridoroch podľa MÚSES sídelného útvaru obce Zálesie.
- 6.) V prípade, že nič nebráni realizácii náhradných opatrení, výsadbu uskutočniť i pred odstránením zelene.

Oddiel 4 ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTI VO VECI OCHRANY ZELENE

XI. ŠKODY NA ZELENÍ

- 1.) Za poškodenie zelene sa považuje poškodenie a zničenie plochy alebo prvku, vrátane príslušenstva plochy zelene.
- 2.) Pri určení výšky škody na plochách a prvkoch zelene sa cena vypočíta podľa Vyhlášky č.24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a stanoví sa ekonomická ujma podľa platných právnych predpisov za odstránenie alebo zničenie zelene.
- 3.) Spôsobenú škodu na zeleni je povinný nahradiť každý kto škodu spôsobil, fyzická alebo právnická osoba, prípadne zákonní zástupcovia maloletých, mladistvých alebo nesvojprávnych osôb.
- 4.) Za škody spôsobené zvieratami zodpovedajú ich majitelia alebo tí, ktorí majú zvieratá v opatere.
- 5.) Pri zistení poškodenia plôch a prvkov zelene je každý, ale najmä jej správca povinný bezodkladne oznámiť poškodenie Obecnému úradu Zálesie. Do doby vydania opatrení po

zistenom poškodení je povinný správca, vlastník alebo užívateľ zelene urobiť opatrenia zabráňujúce ďalším škodám.

XII. SANKCIE

- 1.) Kto poškodí, zničí, odstráni alebo naruší (obmedzí) funkcie zelene je povinný na vlastné náklady :
 - a) uhradiť skutočnú škodu a celkovú ujmu alebo
 - b) ak je to možné alebo účelné, uviesť poškodené plochy a prvky zelene do pôvodného stavu
- 2.) Konanie povinných osôb, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia sa kvalifikuje ako priestupok proti poriadku v správe podľa § 46, § 47 a § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 3.) Prejednávanie priestupkov, ktoré boli spáchané porušením povinností stanovených týmto nariadením, rieši starosta obce a orgán ochrany prírody.
- 4.) Kontrolu náhradnej výsadby zelene vykonávajú poverení pracovníci Obce Zálesie.
- 5.) Starosta Obce Zálesie môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie ustanovení tohto nariadenia v zmysle § 13, ods. 9, písm. a) zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov uložiť pokutu do výšky **6 638 eur**.
- 6.) Pokuty podľa ods. 5 tohto článku sú príjmom obce.

Oddiel 5

XIII. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Nariadením o zeleni nie sú dotknuté práva a povinnosti, vyplývajúce z iných právnych predpisov.

Zrušuje sa Všeobecne záväzné nariadenie obce Zálesie o zeleni č. 2/2008 zo dňa 29.4.2008

- (1) Obecné zastupiteľstvo obce Zálesie sa na tomto VZN uznieslo dňa: 02.12.2008
- (2) Toto VZN nadobúda účinnosť dňa: 17.12.2008
- (3) VZN bolo vyvesené dňa: 02.12.2008
- 4) VZN bolo zvesené dňa: 17.12.2008

Ing. Jozef Meško
starosta obce